

педагогічній роботі з дітьми дошкільного віку особливості розвитку і соціалізації дітей різної статі.

Список використаних джерел:

1. Емельянова И.Е. Педагогическая стратегия и тактика развития одаренности детей дошкольного возраста в духовно-творческой самореализации [Текст] / И.Е. Емельянова // Вестник Челябинского государственного педагогического университета. – № 1. – 2010. – С. 81-88
2. Леонтьев А.Н. Деятельность. Сознание. Личность [Текст] / А.Н. Леонтьев. – М., 1975. – 304 с.
3. Парамонова Н.А., Алиева Г.А., Антонова Т.В. Истоки. Базис развития ребенка дошкольника [Текст] / Н.А. Парамонова, Г.А. Алиева, Т.В. Антонова // М. – 2003. – 335 с.
4. Слостенин В.А. Введение в педагогическую аксиологию: учеб. пособие для высш. пед. учеб. заведений [Текст] / В.А. Слостенин, Г.И. Чижакова. – М.: Академия, 2003. – С. 92.
5. Снайдер Р., Снайдер, М. Ребенок как личность [Текст] / Р. Снайдер, М. Снайдер – М. – 1995.

Панченко Л.Ф.

викладач,

*КВНЗ «Уманський гуманітарно-педагогічний коледж
імені Т.Г. Шевченка»*

ОСОБЛИВОСТІ ВИХОВАННЯ ПАТРІОТИЧНИХ ПОЧУТТІВ У ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

*«Той, хто забув колыску, з якої піднявся,
Щоб піти по землі, хто байдужий до
матері, що вигодувала та виховала
його, не здатен пережити високі
патріотичні почуття»*

В. Сухомлинський

Найважливіше у житті кожної людини – її Батьківщина. Виховувати громадянську свідомість, патріотичні почуття потрібно змалку. Щоб дитина відчула себе причетною до великої України, необхідно краще познайомити її з традиціями та народними цінностями.

Видатний педагог Василь Олександрович Сухомлинський зазначав: «Любов до Батьківщини починається із захоплення красою того, що бачить перед собою дитина, чим вона милується, у що вкладає частку своєї душі. Захоплення красою землі, де жили діди і прадіди, де нам судилось прожити життя, повторити себе в дітях, постаріти і піти в землю, яка народила нас, – це найважливіше емоційне джерело любові до Батьківщини».

Метою статті є дослідження особливостей методів, форм, напрямків патріотичного виховання та почуттів у ранньому дошкільному віці.

Патріотичні почуття в дитини з раннього віку формуються поступово, під впливом батьків, вихователів, навколишнього природного середовища.

Найсприятливішим для початку формування патріотичного виховання є середній дошкільний вік, коли особливо активізується інтерес дитини до соціального світу, суспільних явищ. Саме в цьому віці створюються

сприятливі умови для того, щоб поступово розкривати дітям зміст народної і світової культурної спадщини через мистецькі твори, етику людських взаємин, сформувати перший практичний досвід прояву рухів душі стосовно рідних та близьких людей, рідної домівки, рідного краю з його природою, історією і традиціями, рідної мови, – всього, з чого для кожного починається Батьківщина.

Виховати свідомого громадянина і патріота означає сформувати в дитини комплекс певних знань, особистісних якостей і рис характеру, що є основою специфічного способу мислення та спонукальною силою у повсякденних діях, вчинках, поведінці, а саме:

- патріотичну самосвідомість, відповідальність і мужність, громадську ініціативність та активність, готовність працювати для розквіту Батьківщини, захищати її, підносити її міжнародний авторитет;

- повагу до Конституції, законів Української держави, прийнятих у ній правових норм, сформовану потребу в їх дотриманні, високу правосвідомість;

- досконале знання державної мови, постійну турботу про піднесення її престижу й функціонування в усіх сферах суспільного життя й побуту;

- повагу до батьків, свого роду, традицій та історії рідного народу, усвідомлення своєї належності до нього як його представника, спадкоємця та наступника;

- дисциплінованість, працьовитість, творчість, турботу про природу та екологію рідної землі;

- фізичну досконалість, моральну чистоту, високу художньо-естетичну культуру;

- гуманність, шанобливе ставлення до культури, вірувань, традицій та звичаїв інших народностей, що населяють Україну, високу культуру міжнаціонального спілкування.

Базовим етапом формування у дітей любові до Батьківщини необхідно вважати накопичення ними соціального досвіду життя в своєму місті (селі, селищі), засвоєння певних норм поведінки, взаємовідносин, залучення дитини до світу культури. Любов до Вітчизни починається з любові до місця, де людина народилася.

До основних завдань патріотичного виховання старших дошкільнят належать:

- формування любові до рідного краю (причетності до рідного дому, сім'ї, дитячого садка, міста, села, селища);

- формування духовно-моральних взаємин;

- формування любові до культурного спадку свого народу;

- виховання любові, поваги до своїх національних особливостей;

- почуття власної гідності, як представників свого народу;

- толерантне ставлення до представників інших національностей, до ровесників, батьків, сусідів, інших людей.

Методи виховання дошкільнят забезпечують оволодіння знаннями про рідний народ, його Батьківщину і на цій основі – розвиток національних рис і якостей молодого покоління. Досягти якісного рівня патріотичного виховання дошкільників не можна без урахувань специфіки окремих регіонів, їх національних особливостей.

До ефективних методів і форм організації патріотичного виховання належать:

– екскурсії вулицями рідного міста, до історичних пам'яток, визначних місць;

- розповіді вихователя;
- бесіди з цікавими людьми;
- узагальнюючі бесіди;
- розгляд ілюстративних матеріалів;
- читання та інсценування творів художньої літератури;
- заняття;
- ігри-мандрівки, змагання;
- розв'язування проблемних ситуацій;
- запрошення членів родин у дитячий садок;
- спільні з родинами виховні заходи;
- зустрічі з батьками за межами дошкільного закладу, за місцем роботи;
- участь у громадському житті міста села, селища.

Основними напрямками патріотичного виховання є:

- формування уявлень про сім'ю, родину, рід і родовід;
- краєзнавство;
- ознайомлення з явищами суспільного життя;
- формування знань про історію держави, державні символи;
- ознайомлення з традиціями і культурою свого народу;
- формування знань про людство. [1, с. 252-253].

Патріотичне виховання дошкільнят має вирішувати широке коло завдань. Це не лише виховання любові до рідного дому, сім'ї, дитячого садка, але й виховання шанобливого ставлення до людини-трударя та результатів її праці, рідної землі, захисників Вітчизни, державної символіки, традицій держави, загальнонародних свят. Важливе значення для виховання патріотичних почуттів у дошкільників має приклад дорослих, оскільки вони значно раніше переймають певне емоційно-позитивне ставлення, ніж починають засвоювати знання.

Концепція дошкільного виховання в Україні, сповідуючи історичний підхід до патріотичного виховання дітей дошкільного віку, актуалізує його народознавчі, українознавчі та краєзнавчі напрями. На це орієнтують і програми дошкільного виховання.

Для того щоб повернути духовні скарби наших пращів, ми, батьки і педагоги, повинні допомагати дитині змалечку пізнавати звичаї та обряди свого народу, збагачувати мову зразками усної народної творчості, знати державну символіку, любити гарну і милозвучну рідну мову.

Список використаних джерел:

1. Поніманська Т. І. Дошкільна педагогіка: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. – К.: Академвидав, 2006. – 456 с.
2. Приходько Ю.О. Формування позитивних взаємин у дитячому колективі / Ю.О. Приходько. – К.: Вища школа, 2007. – 120 с.
3. Сухомлинська О. Ідеї громадянськості і школа в Україні // Шлях освіти. – 1999. – № 4. – С. 20-25.

4. Тараненко І. Громадянська освіта в Україні: стан та перспективи розвитку // Історія в школі України. – 2000. – № 3. – С. 15-18.
5. Терещенко І. Методист – друг і порадник // Дитячий садок. – 2005. – № 319. – С. 30-32.
6. Якубенко В. Від народознавства – до свідомого патріотизму // Дошкільне виховання. – 2002. – № 8. – С. 12-13.